

УДК 631.312

ОБҐРУНТУВАННЯ ЗАСТОСУВАННЯ ОДНОТИПНОЇ ГОДІВЛІ КОРІВ

Ікальчик М.І.¹

¹ кандидат технічних наук, ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут", м. Ніжин, Україна

В статті розглянуто технологічний процес утримання ВРХ, проведено аналіз однотипної та пасовищної типів годівлі, та запропоновано шляхи підвищення ефективності утримання ВРХ за допомогою розробки раціонів під використання цілорічно-однотипної годівлі. Однотипна годівля забезпечить високорентабельне виробництво продукції тваринництва.

Технологія, годівля, корови, кормо сумішки, ефективність.

Постановка проблеми. Сучасний стан тваринництва в Україні ставить задачі по впровадженню нових технологій, зокрема типів годівлі корів, які забезпечують найбільший економічний ефект.

На сьогодні відомі два основні типи годівлі, які практикуються в молочному скотарстві, саме в літній період: однотипна та пасовищний тип годівлі. Вони мають свої переваги та недоліки. Саме тому при виборі типу годівлі в умовах конкретного господарства необхідно враховувати цілий ряд факторів, серед яких потрібно виділити: можливість організації повноцінного випасу тварин, наявність обладнання для згодовування однотипних кормів, систему утримання тварин та ін.. Лише найбільш повне врахування всіх факторів дає можливість зробити правильний вибір.

Аналіз останніх досліджень. Звертаючи увагу на практичний досвід вибору конкретного типу годівлі в умовах реального виробництва, слід зазначити, що кожне окреме господарство орієнтується на власний досвід, можливості та умови виробництва.

Окремі господарства практикують цілорічно-однотипну годівлю [1, 3]. Однотипна годівля корів сьогодні використовується переважно на великотоварних фермах, на яких важко організувати повноцінний випас тварин.

Найкращі результати при застосуванні однотипної годівлі спостерігається в господарствах, які застосовують безприв'язний

спосіб утримання тварин, годівлі тварин з кормових столів та проводять групування тварин відповідно до їх фізіологічного стану та рівня молочної продуктивності.

Окремі господарства практикують випас тварин на пасовищах. Відомо, що пасовища протягом багатьох років були одним з основних джерел кормів для молочного скотарства. Лише наприкінці минулого століття багато країн з розвинутим тваринництвом почали надавати перевагу однотипній годівлі. В сучасних умовах використання інтенсивного випасу створює проблеми виробникам молока тому, що на пасовищі важче управляти надходженням поживних речовин в організм тварин. Це призводить до нижчої молочної продуктивності тварин, порівняно із однотипною годівлю.

Мета досліджень. Вивчити основні технології виробництва молока та досвід застосування однотипних раціонів.

Результати досліджень.

Корми потрібно заготовляти у достатній кількості. Люцерновий сінаж та кукурудзяний силос в господарстві зберігають в траншеях. Люцернове сіно зберігають в тюках. Вага тюка біля 300 кг. Перед згодовуванням сіно подрібнюють до величини частинок 5 см на подрібнювачі грубих кормів. Далі сіно підбирають і завантажують у змішувач-кормороздавач KUNN EUROMIX з допомогою навантажувача MAN MLT 731 turbo. У фермському комбайні відбувається змішування сіна з іншими компонентами раціону.

В господарствах також можна заготовляти корнаж (подрібнені початки кукурудзи), який зберігають в поліетиленових рукавах.

До складу кормосумішок включають: сіно люцерни, силос кукурудзи, сінаж люцерновий, віджятий жом, меляса, корнаж, концентрати. В літній період частину грубих, об'ємистих кормів замінюють зеленою масою, переважно люцерни. Кормосумішки складають для кожної окремої групи корів в залежності від їх фізіологічного стану та рівня продуктивності. В кожному корівнику є 4 секції, що дає можливість сформувані 4 групи тварин та застосовувати групову годівлю в залежності від рівня їх продуктивності.

Концентрати згодовують у складі кормо сумішок.

Максимальні даванки концентратів на 1 корову не перевищує 7 кг. Такі низькі даванки концентратів пов'язані із високою якістю грубих об'ємистих кормів.

В літній період склад раціону корегують у напрямку зміни співвідношення в раціоні зелених кормів та силосу. При цьому на сьогодні не існує однозначної відповіді, щодо оптимального співвідношення між зеленими та консервованими кормами у складі однотипних раціонів. На нашу думку, важливе скоріше не співвідношення між грубими, об'ємистими кормами, а якість грубого, об'ємистого корму, що дозволяє максимізувати споживання сухої речовини корму, і, продуктивність тварин. Звертаючи увагу на максимальну кількість зелених кормів у раціонах високопродуктивних тварин, то в більшості господарств, які практикують однотипну годівлю, їх кількість не перевищує 30 – 40 % від загальної поживності раціонів.

Орієнтовний склад раціону, який використовують для годівлі дійних корів: зелена маса люцерни - 10 кг на добу, силос кукурудзяний – 20 кг, сінаж – 10 кг, шрот соєвий – 2 кг, шрот соняшниковий – 2 кг, корнаж кукурудзяний – 3 кг. Такий раціон повністю відповідає нормам годівлі.

Корови, які споживають корми згідно вказаного раціону мають гарну вгодованість та досить високі показники надоїв у порівнянні з сусідніми господарствами.

В процесі підготовки кормосумішей для молочної худоби необхідно виконати такі операції:

- навантаження і транспортування кожного з компонентів суміші, подрібнення грубих кормів і коренеплодів, додаткове подрібнення силосу і сінажу, дозування компонентів суміші відповідно до їх питомої ваги в раціоні та змішування кормів.

Останніми роками для реалізації процесів годівлі худоби широко застосовуються нові багатофункціональні універсальні технічні засоби, так звані фермські комбайни, які забезпечують виконання не лише всіх названих вище технологічних операцій при приготуванні кормових сумішей, а й доставку готової в приміщення для утримання худоби та її роздавання.

На сьогодні фермські комбайни є основною групою машин для приготування і роздавання кормів у сільському господарстві і виконують функції кормоцехів на колесах. Їх широке застосування обумовлене як перевагами годівлі тварин кормосумішами, так і досконалою конструкцією власне машин, що забезпечує виконання операцій із завантаження, дозування, транспортування, подрібнення,

змішування і роздавання кормів одним оператором з мінімальними затратами праці.

Рекомендується для змішування та роздавання кормів на кормові столи використовувати сучасні змішувачі-кормороздавачі KUHN EUROMIX з конічним бункером.

Для навантаження силосу та сінажу у кормозмішувач – кормороздавач використовують навантажувач: MAN MLT 731 turbo.

Застосування змішувачів-кормороздавачів KUHN EUROMIX має значні переваги над приготуванням кормосумішей в кормоцехах і роздаванням їх кормороздавачами типу КТУ-10, а саме:

- підвищується споживання корму на 3 кг/голову/добу та поліпшується його засвоєння;

- забезпечується приготування однорідної кормосуміші із різних кормів, яку худоба споживає охоче і без відходів;

- при приготуванні кормо сумішки з'являється можливість використання

- коренеплодів, відходів кукурудзи, фруктів, м'яса, барди, пивної дробини тощо;

- виключається необхідність створення й експлуатації кормоцехів;

- удвічі зменшується потреба в енергоресурсах і втричі – в обслуговуючому персоналі;

- лише один працівник виконує цілий комплекс технологічних операцій з автономного завантаження, транспортування, подрібнення, дозування, змішування та роздавання корму;

- у 1,6 і 1,9 рази зменшуються відповідно питомі енергоємність і металомісткість у розрахунку на 1 т приготованих кормосумішей;

- у 3,0-3,5 рази зменшується кількість заблокованих машин, що суттєво підвищує надійність процесу годування тварин [2].

Кормороздавачі «Євромікс» виконують швидко і якісно досить трудомістку і монотонну роботу, що дозволяє економити час і трудові ресурси.

Висновки.

Однотипна годівля корів добре поєднується із безприв'язним способом утримання тварин, передбачає годівлю тварин з кормових столів та групування тварин відповідно до їх фізіологічного стану та рівня молочної продуктивності. Практичний досвід використання однотипних раціонів показує ефективність їх застосування, як в зимовий так і в літній період.

Література

1. Адмін Є. Технологічні аспекти організації годівлі корів кормосумішами з кормових столів в умовах безприв'язного утримання / Є. Адмін, А. Король // Тваринництво України. – 2005. – № 11. – С. 8–12.

2. Удосконалення технологічних параметрів безприв'язного утримання корів / Л. В. Польовий, В. П. Ратушняк // Зб. наук. пр. Вінн. нац. аграр. ун-ту. Серія: Сільськогосподарські науки. – 2010. – Вип. 4 (44). – С. 99–103.

3. Ревенко І. І. Обслуговування рогатої худоби при годівлі за безприв'язного утримання / І. І. Ревенко, Т. О. Лісовенко, В. С. Хмельовський // Науковий вісн. Нац. аграр. ун-ту. – 2008. – № 126. – С. 254–258.